

Partneři XXXVII. národní přehlídky venkovských divadelních souborů
Krakonošova divadelního podzimu

KONICA MINOLTA

Větrník, zpravodaj XXXVII. Krakonošova divadelního podzimu – Národní přehlídky venkovských divadelních souborů. Vydává přípravný výbor. Redakce Jana Fričová, technické zpracování Ing. Josef Hejral, fotografie Ivo Mičkal, video Jarda Vondruška. Náklad 220 ks. Zdarma

Právě čtete

Mimořádné číslo

VĚTRNÍK

Ročník XXXVII.

Sobota 21. října 2006

Na závěr.

Za celý přehlídkový týden tradičně unavená, s pocitem, že co jsem měla a chtěla říct, jsem neřekla, a naopak, co jsem neměla a nechtěla, někdy řekla. Necht' mi prominou všichni ti, na které se nedostalo, či naopak, kteří to takříkajíc odnesli.

Starosta spolku Krakonoš celý týden říkal, že všichni jsme herci a celý život hrajeme, jen někteří si troufnou s tím vylézt na jeviště.

Jenže! Co je herec bez publika, bez lidí, kteří mu věří a chodí večer co večer do divadla, aby se i oni dotkli jisté tradice.

Vážít si tradice není k posměchu. A ten, kdo si jí nevází, může mít problém vážít si i sám sebe.

Přemýšlejte o tom, máte na to celý rok, než budeme mít možnost si znova podat ruce a tímto tradičním gestem vyjádřit svou lidskost a své přátelství.

Tak se tradičně dobře bavte, přeji vám všem příjemný večer.

P. S. dík,

dík,

dík, Krakonošáci.

Svatava Hejralová, předsedkyně Občanského sdružení Větrov

**XXXVII. národní přehlídka
venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou
Krakonošův divadelní podzim 2006 ve dnech 14. - 21. října 2006**

Závěrečná zpráva poroty.

Hned v úvodu lze konstatovat, že dramaturgie přehlídky byla pestrá, uvedené hry dávaly dostatek možností pro osobitou, režijní a scénografickou práci, ale také bohatě diferencované situace umožňující soustředěnou hereckou práci. Málokterá přehlídka se může prezentovat dvěma původními českými tituly - Břehového Rejžákem z Prahy a Loňkovou pohádkou pro dospělé Ve mlejně. Dále jsme viděli dramatizaci mimořádně osobitého Váchalova Krvavého románu, muzikál českých autorů Zvonokosy podle Chevalliera, či inspirativní uvedení znovu objevené barokní hry Amor tyran, původně hrané ve Sporckově divadle na Kuksu. Na jevišti se odehrálo zpracování polské jánošíkovské legendy Bryla a Gärtnerové ve znamenitém přebásnění Jarka Nohavici Malované na skle, miniatury z díla A. P. Čechova Výročí a Medvěd i dobře napsaná bulvární komedie Donalda Churchila Moje přítelkyně slečna Flintová. Z uvedených titulů je patrný mimořádný podíl českých autorů, což je na divadelních přehlídkách jev ojedinělý. Každá z her má svoji výraznou kvalitu a přitažlivost dávající šanci na inscenace zábavné a vzbuzující zájem širokého publika.

Stručná charakteristika inscenací, tak jak se hrála v pořadí:

Divadelní spolek bratří Mrštíků z Boleradic se opíral o úspěšnou muzikálovou podobu Petra Marka a Jindřicha Brabce Zvonokosy. Původní dílo zkrátí, došel spíše ke zkratkovitým obrazům než k bohatšímu propojení jednotlivých dějových linií. Inscenace je lapidární, ale koneckonců vše podstatné se odehrálo. Lidnatý soubor má výborné typové obsazení a prokazuje značnou muzikálnost. Inscenace je vkusná, režijně dobře organizovaná s různou kvalitou herecké práce. Často chybí přesná motivace a vědomí okolností, v nichž postavy jednají. Plnokrevné jsou ovšem scény Ferdy Čupra Stanislava Svobody, Bohdana Macaráta Bořivoje Veseleho a Pěšinky Antonína Korába. Větší část dámského souboru postrádá určitější proměnu v situacích, kdy mají působit více smysly než rozum. Smrt Vincka Antonína Vejvančického je silným emocionálním zakončením inscenace. Věčně zelené Zvonokosy znovu dokazují svoji aktuálnost postavami politiků bojujících o moc. Ta druhá linie inscenace nezávislá na politické situaci dává naději, že lidé se budou stále milovat, plodit děti, ženy budou přitažlivé, vinice urodí a víno bude lepší bez ohledu na hodiny, které odměřují náš čas.

Divadelní soubor Žlutičan ze Žlutic zahrál původní novinku Jaroslava Břehového Rejžák z Prahy. Krizi procházejícího ochotnického souboru se zmocní posedlý režisér z Prahy, který se rozhodne dovést divadelní spolek k výšinám moderního umění. A tady začíná boj souboru (zprvu uvěří a chce vyhovět) za záchranu duševního

	Ernesta Bryla a Kateřiny Gärtnerové Malované na skle
Jaroslavu Pařízkovi	za hudebně pěvecké nastudování inscenace hry
	Ernesta Bryla a Kateřiny Gärtnerové Malované na skle
Vendule Štichové	za herecký výkon v inscenaci hry
	neznámého autora Amor tyran
Petru Haškovi	za režii a roli režiséra v inscenaci hry
	neznámého autora Amor tyran
Aleně Hošťálkové	za roli Jeleny Ivanovny Popovové v inscenaci hry
	Antona Pavloviče Čechova Medvěd
Martinu Venclovi	za roli vodníka v inscenaci hry
	Ivana Loňka Ve mlejně
Janu Burešovi	za roli Billa v inscenaci hry
	Ivana Loňka Ve mlejně
Ivanu Loňkovi	za autorský scénář inscenace
	Ve mlejně
Jardovi Uríkovi	za návrh kulís a herecký výkon v inscenaci hry
	Ladislava Horáčka Krvavý román
Pavlu Plichtovi	za režii inscenace hry
	Ladislava Horáčka Krvavý román
Divadelnímu souboru Žlutičan ze Žlutic	za inscenaci hry
	Jaromíra Břehového Rejžák z Prahy

Souboru Geisslers Hofkomedianten

za inspirativní ztvárnění objevené dramaturgie inscenace hry
neznámého autora **Amor tyran**

Souboru Geisslers Hofkomedianten

za inscenaci hry neznámého autora **Amor tyran**

**Na návrh odborné poroty XXXVII. národní přehlídky
venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou
Krakonošova divadelního podzimu 2006
jsou doporučena do programu Jiráskova Hronova 2007
tato představení bez udání pořadí:**

Hra Jaromíra Břehového Rejžák z Prahy

v provedení divadelního souboru **Žlutičan ze Žlutic**

Hra Amor tyran

v provedení divadelního souboru **Geisslers Hofkomedianten z Kuksu**

**Na návrh odborné poroty XXXVII. národní přehlídky
venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou
Krakonošova divadelního podzimu 2006
byla udělena tato čestná uznání:**

Stanislavu Svobodovi	za roli Ferdy Čupra v inscenaci hry Gabriela Chevalliera a Petra Markova Zvonokosy
Bořivoji Veselému	za roli Bohdana Macaráta v inscenaci hry Gabriela Chevalliera a Petra Markova Zvonokosy
Antonínu Vejvančickému	za roli Vincka v inscenaci hry Gabriela Chevalliera a Petra Markova Zvonokosy
Janě Pagáčové	za roli Inky v inscenaci hry Jaromíra Břehového Rejžák z Prahy
Ivanu Michalíkovi	za roli Ota v inscenaci hry Jaromíra Břehového Rejžák z Prahy
Tomáši Bartáčkovi	za roli Dábla v inscenaci hry Ernesta Bryla a Kateřiny Gärtnerové Malované na skle
Tomáši Chmátalovi	za roli Janíka v inscenaci hry Ernesta Bryla a Kateřiny Gärtnerové Malované na skle
Martině Linhartové	za roli Smrti v inscenaci hry Ernesta Bryla a Kateřiny Gärtnerové Malované na skle
Martinu Bohadlovi	za herecký výkon v inscenaci neznámého autora Amor tyran
Jirkovi Řehořkovi	za herecký výkon v inscenaci hry Ladislava Horáčka Krvavý román
Tomáši Hájkovi	za herecký výkon v inscenaci hry Ladislava Horáčka Krvavý román

**Na návrh odborné poroty XXXVII. národní přehlídky
venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou
Krakonošova divadelního podzimu 2006
byly uděleny tyto ceny:**

Antonínu Korábovi	za roli Bartoloměje Pěšinky v inscenaci hry Gabriela Chevalliera a Petra Markova Zvonokosy
Ivaně Bradáčové	za roli Evy v inscenaci hry Jaromíra Břehového Rejžák z Prahy
Janě Konopíkové	za roli Lídy v inscenaci hry Jaromíra Břehového Rejžák z Prahy
Jaromíru Břehovému	za autorství, režii a roli Borce v inscenaci vlastní hry Rejžák z Prahy
Janu Linhartovi	za pěvecký výkon v inscenaci hry

zdraví. Ukáže se, že režisér režisérem není, jeho vize není moderní divadlo, ale zmatené pitomosti, které se chtějí tvářit. Což je ostatně situace na českých jevištích v době postmoderní ne tak neobvyklá. Soubor nebojuje za zapšklé dřevní divadlo, ale o divadlo mající postavy, příběh a celkový smysl dávající šanci oslovit diváka. Autor se nesnaží rozehrávat bohatěji vztahy mezi lidmi, i když zásadní postoje jsou zcela čitelné. Nejvýraznějším kladem herecké práce je určitá jevištní autenticita a schopnost výborně pointovat. Z pozoruhodné práce souboru zaujali především Eva Ivany Bradáčové, Lída Jany Konopíkové, Oto Ivana Michalíka a v neposlední řadě autor textu Jaroslav Břehový jako posedlý režisér Borec. Inscenace je chytrá, vtipná a vyvolává v hledišti salvy souhlasného smíchu.

Ochotnický spolek TJ Sokol Pyšely našel silný citový vztah k hudebnímu zpracování jánošíkovské legendy polských autorů Ernesta Bryla a Kateřiny Gärtnerové. Šťastně použili i přebásnění textů Jaromírem Nohavicou. Autoři sami odmítali tvrzení, že napsali muzikál (zpívané party jsou řazeny jinak, všechny texty podloženy hudbou, neexistuje dělení na čísla, v improvizaci zazní melodie, ostatní se přidají, vše se rodí před divákem). Soubor šel cestou jinou. Předlohu výrazně zkrátil a inscenaci stavěl na jednotlivých hudebních číslech směřujících k dílím potleskům. Zkušený režisér vědomě volil jiný úhel pohledu na situace, protože věkové složení souboru by neumožnilo hrát plnokrevnou zbojnickou baladu. Inscenace se tak stává velmi citlivým a zaujatým převyprávěním příběhu, působí spíše jako jevištní koncert hudebně dramatického díla, kde se soubor přeskupuje do určitých aranžmá podle potřeby scénického řešení bez výraznějšího hledání situace a jevištní metafor. Z jednotlivých postav pak nejvíce upoutaly Smrt Martiny Linhartové, Janík Tomáše Chmátala a Dábel Tomáše Bartáčka, ale i oba vypravěči. Podstatná je ovšem výborná muzikálnost souboru, úprava partitury a hudebně pěvecké nastudování Jaroslavem Pařízkem. A to nakonec přineslo i vřelou odezvu publika.

Inscenace souboru Geisslers Hofkomedianten Kuks hry Amor tyran vznikla v roce 2000 při příležitosti festivalu barokního divadla na Kuksu. Podobné texty, většinou morality (dnes objevované Dr. Bohadlem), se hrávaly v prostředí šlechtických salonů. Práce souboru stojí na prvcích lidového divadla (realizuje se samozřejmě jenom část textu), hraje se stylizovaně s množstvím režijních i výtvarných nápadů, jistá naivita přístupu je kombinována s prvky moderního divadla. Představení je koncipované jako zkouška přerušovaná režisérem (Petr Hašek je nejenom výrazným hercem, ale také skutečným režisérem inscenace), se zapojením diváků do hry. Herci hrají s mimořádným nasazením, nadsázkou a bohatou pohybovou stylizací, především Vendula Štichová. Originální soubor přinesl inscenaci poučnou i poučenou, ale především zábavnou.

Jsou komedie řemeslně dobře napsané, produkčně levné, s malým obsazením, příběhem pochopitelným širokým vrstvám publika a situacemi, do kterých se může

dostat každý. Do této kategorie patří hra Donalda Churchila Moje přítelkyně slečna Flintová v podání DS Chaos z Valašské Bystřice. Hra je poučena francouzskou fraškou, a tak inscenátoři nemohou opomenout vršení situací, přesných míst, v nichž se zdá, že není úniku, aby se na chvíli našlo řešení, které další situace zhatí. A z toho vyplývá proces rychlého rozhodování a práce s temporytmem. A zde je základní problém inscenace. Představitelé situacemi volně procházejí, konverzují, místo aby je řešili bohatým hereckým jednáním. A tam, kde není přesná zpětná vazba, vznikají mrtvé pauzy a čekání na repliku. Ani rychlejší tempo řeči nenahradí vnitřní aktivitu. Typově dobře obsazená komedie je hraná se vkusem, snad až příliš decentně, jakoby se spíše hrála hra ze života s detektivní zápletkou a trochou zába-
vy.

Z přebohatého díla A. P. Čechova si soubor Divadla nad kinem z Horní Moštěnice vybral dvě půvabné miniatury - Výročí a Medvěda. Přes rozdílnost základních situací mají tyto aktovky něco společného. Každá končí úplně jinak, než začíná. V grotesknějším Výročí se očekává slavnostní ocenění šéfa banky, v Medvědovi se začíná sporem o to, zda vrátit, či nevrátit peníze. Výročí končí naprostým chaosem a rozvratem. Medvěd pak končí začátkem šťastného vztahu. A u obou mezi začátkem a koncem je veliký oblouk hereckého jednání, čitelné mikrosituace a zlomy. Výročí nemělo dostatečně režijně ujasněnou situaci, probíhá ve volném temporytmu a souboru se (přes snahu o jistou charakteristiku postav) nedaří situace gradovat, postavy nejednají se silnou motivací. V Medvědovi stojí herecké jednání představitelů dvou hlavních hrdinů na přesné zpětné vazbě, dialogy mají spád i humor. Je znát i přesné sledování a vzájemné odhalování vlastních cílů. Představitel Smirnova Slávek Odložil působí svým kostýmem, jako by právě přišel ze salonu a ne, že by objížděl v zoufalém chvatu své věřitele. Někdy se zdá, že místo vnitřního procesu reaguje gestem a výraznou mimikou, jakoby postavu spíše představoval, než ji žil. Nicméně se jedná o výkon suverénní, jevištně nosný. Představitelka Popovové Ale-na Hošťálková má všechny předpoklady zahrát bohatou škálu proměn této osamoceně a nevyžité vdovičky, má šarm, humor, ženskou přitažlivost a přesně chápe oblouk postavy. A ona to byla, která dávala svým mimořádným výkonem zapomenout na jinak ne příliš podařený večer.

Chvaletické divadlo Jen Tak oživilo vysockou přehlídku nejen svým mládím, ale především moderní pohádkou pro dospělé Ve mlejně, napsanou režisérem souboru Ivanem Loňkem. Hra má všechny rysy naivního umění (často působí jako román z červené knihovny), které inscenace v tomto duchu půvabně rozvíjí. Soubor hrál s viditelnou chutí, postavy si nepomáhají obecnou charakteristikou, herci jsou přirození a i ty nejtvrdší slovní gagy v jejich ústech působí jako nevinné repliky. V práci souboru se projevila odlišná herecká zkušenost, od jednoduché přirozené naivity až ke schopnosti postavu koncipovat v určité jevištní stylizaci a výraznější

jevištní kresbě. Radost je pak sledovat především vodníka Martina Vencla a Billa Jana Bureše. Problém inscenace je v menší temporytmické výstavbě situací a celkovém tvaru. Představení je chytré, zábavné s přitažlivými dialogy a navíc přináší do hlediště i chvíle nečekané lidské upřímnosti.

Divadelní soubor Kolár při TJ Sokol Poniklá uvedením Krvavého románu podle knihy Josefa Váchala vzbuzoval mimořádnou pozornost. Josef Váchal, ojedinělá a originální osobnost českého umění, se vyznával z lásky k pokleslému literárnímu braku, ale zároveň v bohaté dějové kompozici odhaloval i jeho komičnost. Úprava Ladislava Horáčka postihuje základní tón románu, nicméně jistý odklon od výrazných krvavých situací a jejich propletenců zbavuje inscenátory některých možností původní předlohy. Režisér Pavel Plichta přesně organizuje inscenaci, okouzluje diváky záměrnou naivitou, jde cestou přiznané divadelnosti včetně půvabně zpívaných textů na známé melodie. V herecké složce dochází k určitému rozpětí mezi nechtěnou naivitou některých představitelů až k jevištně přesné kresbě a výrazné charakteristice především v postavách, které jako kolekci vytvářejí Jarda Urik a Tomáš Hájek. Inscenace má pozoruhodnou scénografii, skvěle namalované nápadité prospekty, kostýmy mají svou přesnou funkci a barevnou estetiku. A nad tím vším je nakažlivá chuť souboru hrát divadlo nacházející bezprostřední odezvu hlediště.

Celou přehlídku charakterizovala vyprodaná představení, zájem širokého publika, a především výrazný kontakt mezi jeviště a hledištěm ve většině případů.

Nedílnou součástí přehlídky byly i další doprovodné akce:

- rozborové semináře vedené porotou za účasti souboru a divadelní veřejnosti
- rozborový seminář KDP složený ze zástupců zde hrajících souborů a dalších zájemců
- seminář KDP dětem určený žákům základních uměleckých škol ze širokého okolí s návštěvou představení, rozborového semináře a besedou o historii divadla a herectví
- tvůrčí seminář Klubu režisérů SČDO
- výstava v městském muzeu k výročí občanského sdružení VOBSKOČÁK
- a další neformální akce

Závěrem mi dovolu, abych jménem poroty poděkoval pořadatelům za skvělé podmínky pro její práci a také všem souborům bez rozdílu za vnímavost a vstřícnost, se kterou se zúčastňovali rozboru svých představení.

A úplně nakonec dovolu citovat z jedné stati českého divadelníka Karla Huga Hillara: „Věnc hercův jest toliko pro večer a běda tomu, kdo ve svém umění strádá toliko věnce včerejší, aniž myslí na zítřejší. Toho dne, kdy myslí, že naplnil svůj dům vavříny, naplnil jej toliko zvadlým listím.“

Krakonošova divadelní přehlídka dneska končí. Mysleme už nyní na to, jakými vavříny ji ozdobíme za rok.

František Laurin